

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in „Kažipot po Ljubljani in Kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni reč železnic, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Pošti-vrsnah če uskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje število po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek“ Dr. K. Lavrič

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolsk. ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hevaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 33. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabjan) tiska in zal.

Deželni odbornik Klančič o prepovedi točenja novega vina.

Deželni odbornik g. Klančič je priobčil v „Gorici“ tako-le izjavo:

„V uvodnem članku „Soče“ z dne 19. novembra t. l. št. 135. je bila objavljena in komentirana vest, da je deželni odbor izposloval prou našim revnim vinogradnikom naperjeno prepoved, da se ne sme točiti novo vino do konca tekočega leta.“

Ta vest, katero sta objavila tudi „Slov. Narod“ in „Edinost“, ni izmišljena, ampak, kakor sem se osebno prepričal, zajeta iz zanesljivih, verodostojnih virov. In vendar zastavljam jaz svojo moško besedo v to, da deželni odbor ni letos v nobeni seji niti sklepal niti sklenil, da se ima taka prepoved izposlovati, da sploh ni bilo govora o tem v deželnem odboru, dokler se ni poizvedelo, da se ima taka prepoved izdati. Po tem takom ni bil NIKDO zakonito pooblaščen, prošnjo za tako prepoved v imenu deželnega odbora vložiti.

Zatrjujem slednjič, da bi se bil jaz, ako bi bil kdor si bodi v deželnem odboru sprožil tak predlog, najodločneje protivil meni enako, kakor vsem drugim vinogradnikom nevarni nameri.

V Podgori, dne 23. novembra 1908.

Anton Klančič,
namest. dež. odb.

Najprvo pribijemo, da deželni odbornik Klančič izjavlja jasno in odločno, da vest, da je deželni odbor izposloval proti našim revnim vinogradnikom naperjeno prepoved, da se ne sme točiti novo vino do konca tekočega leta, ni izmišljena, ampak, kakor se je osebno prepričal, zajeta iz zanesljivih, verodostojnih virov.

Sam deželni odbornik Klančič je torej pribil, da je naš deželni odbor izposloval tisto proti eksistenci našega vinogradnika naperjeno prepoved.

Deželni odbor je torej poslal c. kr. namestništvu v Trstu vlogo, s katero se je izrekel za to, da se izda prepoved, da se ne sme točiti novo vino do konca tekočega leta. To vlogo so oni gg., ki so bili pri namestništvu, tudi videli.

Torej taka je ta reč!

Kaj pa nam še potrjuje g. Klančič?

Potrjuje, kar smo vedno trdili: da naša dva deželna odbornika ne vesta nič, kaj se godi v deželnem odboru ter da tam nimate nobene besede.

Klančič in Berbuč nosita ime deželna odbornika, ali v resnici nista deželna odbornika, marveč izpolnjujeta le potrebno število v odboru; za to sta tu in za nič drugega. Vse delovanje deželnega odbora jima je neznano, nič ne vesta, kaj se godi v sejah in v pisarni. Štatista sta in drugoga nič. Žalostni ulogi pa strašno škodljivi za naše ljudstvo!

Goriški deželni odbor stori lahko, kar hoče, celo tako škandalozno prepoved, ki hoče uničiti našega vinogradnika, lahko izposluje — slovenska odbornika pa pravita: midva ne veva nič. In da ne vesta nič, kaj se godi v deželnem odboru, to nam je potrdil odkritosrečno sedaj tudi sam gospod Klančič.

Za božjo voljo! Kaj taki odborniki naj bi sedeli še naprej v deželnem odboru?!

Mislimo, da ni nobenega človeka v deželi, ki bi hotel videti v deželni hiši še naprej taka dva deželna odbornika, ki ne vesta nič, kaj se tam godi!

DOPISI.

Iz Tolminskega okraja

Iz Zatolmina. — Imenitno-smešno predstavo je vprizoril kaplan Tomsič v nedeljo popoldne v naši drugači prav mirni in tihi vasi. Okoli treh popoldne so začeli prihajati ljudje od vseh strani. Kaplan Tomsič je pripeljal devičice in devičnike iz Poljubinja in kaplan pl. Štefa pa devičice in devičnike iz Volarjev. Plemeniti Štefa je skočil pred farovžem z voza in capljal za vozom do Zatolmina, medtem ko so devičice široko sedele na vozu in se niso sramovale mučiti uboge živine po strmeh klancu. Kaj pa se je imelo vršiti v tej sicer mirni vasi? Vršil se je ustanovni občni zbor klerikalnega „izobraževalnega“ društva, kojega je sklical na komando kaplana Tomsiča mlečnozobi Valentin Kutin, kateri je bil poprej ud naprednega bralnega društva, a zdaj je postal figafant. Kaplan Tomsič je moral spraviti vse Marijine hčere, da je napolnil prostor v mlekarni. Iz Gorice je bil komandiran Kremžar, kateremu je bil birmanski nunc g. Jakil iz Rupe. Slučajno je napravil izlet v Zatolmin tudi pevski zbor iz Tolmina in nekateri pevci so si šli ogledat Tomsičevo komedijo. Mimogrede naj omenim, da mlekarnica ni zidana za Tomsičeve komedije, temveč zato, da se izdeluje v teh prostorih okusen sir in le čudim se, kako so mogli napredni Zatolminci dovoliti kaplanu prostore za take komedije. Komedija prične ob treh popoldne. Mlečnozobi Kutin otvori s tihimi in tresočimi se besedami občni zbor in predlaga za predsednika Antona Rutarja hšt. 15. Ta prevzame z močnim glasom to častno mesto, a glej ga spaka. Komaj odpre usta in zgovori par besed, pa se mu ustavi pri besedi in začel je jecati in, in, in, a naprej ni šlo, čeprav ga je kaplan naganjal. Ko je gospod predsednik — hšt. 15 zjecal, pričel je kranjski pob Kremžar svoj slavnostni govor. Mlatil je po brezvercih, čital nekaj iz „Svobodne Misli“, povedal tudi, da je odpadel duhovnik najhujši brezverec. — K sklepu je prav toplo priporočal v naročitev „Primorski list“ ter hvalil list kakor judovski agent

svojo slabo robo. Zdi se mi, da temu kranjskemu pobu že slaba preda, ker ga je njegov prejšnji gospodar dr. Gregorič od sebe brnil. Ako ga brcne še S. K. S. Z., pa bo moral ubogi Kremžarček pobrati šile in kopita, pa se vrniti na Kranjsko, in nunc Jakil mu ne bo mogel dati več nobenega „kolača“. Pa vrnimo se k Tomsičevi komediji. Ko je Kremžarček končal svoj govor, poprcsi za besedo neki gospod iz Tolmina. A kratek odgovor gospoda predsednika — hšt. 15. je bil — ne. Dotični gospod se je primerno zahvalil in odšel, ko je začel neki star devičnik brati neko molitvico. Gospod Tomsič! Vi ste sicer slabo zdresiral mlečnozobega Kutina in gosp. predsednika — hšt. 15, pa drugič bosta že bolj korajžna. Za zdaj je bilo dovolj, da si je g. predsednik — hšt. 15 zapomnil ukaz: Ne smeš pustiti govoriti nobenemu drugemu, ako te prosi za besedo.

Gospod Tomsič! Seme, katero ste vsejali v nedeljo popoldne v Zatolminu, obrodi slab sad. Vi ste zanesel v to do zdaj mirno vasico prepir, neslogo in sovraštvo. Ali je treba v tako mali vasi dveh društev? V narodnem bralnem društvu so vsi časopisi na razpolago, torej tudi časopisi klerikalne stranke. Vi veste, da že obstoji delj časa napredno bralno društvo v naši vasi, Vi veste, da je velika večina zatolminskih fantov, ki se ne pustijo komandirati, ker so krepke postavne in bistre glave, ne pa taki pritlikovci, kakor sta figafant Kutin in Vaš g. predsednik — hšt. 15 — in vendar hočete ustanoviti še eno nepotrebno društvo. Vedite, da ste s tem zasejali seme razpora in sovraštva med nami. Za vas ima škof pripravljeno že mastno farno in Vi se pojdate kmalu pitat in nam pustite za spomin sadove razpora in sovraštva med sosedi. Tako delajo mladi Kristusovi namestniki.

Iz Tolmina. — Obč. starešinstvo se vdeleži — kakor vse druge korporacije dne 2. decembra maše, pri kateri pokaže naš prečastiti „viceško“ Kragelj prvokrat svojo škofovsko kapo. Gospod župan je prosil, naj se za tisti dan pripravijo v cerkvi sedeži za obč. starešinstvo, a gospod „viceško“ so blagovolili ukazati: „Obč. starešinstvo lahko stoji

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Mordaunt ne odgovori ničesar, prime za vrh ter spleza tako spretno in ročno ob ladjinih stranicah navzgor, kakor ni navadno pri ljudeh, ki so vajeni samo suhe zemlje; toda želja po maščenjanju mu je nadomestovala navado ter ga delala za vsako stvar spretnega.

Bilo je tako, kakor je Groslow že naprej slutil: mornar, ki je bil na krovu »Bliska« na straži, ni na videz niti zapazil, da prihaja njegov gospod v spremstvu.

Mordaunt in Groslow odideta proti kapitanovi sobi. Bila je to preprosta kabina iz desk, postavljena prav nad mostičem.

Boljši prostor je bil odstopil kapitan Roggers svojim gostom.

— In kje so oni? vpraša Mordaunt.

— Na drugem koncu ladije, odvrne Groslow.

— In nimajo na tem koncu ničesar iskati?

— Čisto ničesar.

— Izborni! Jaz se skrivam pri vas. Pojdite nazaj na Greenwich in pripeljite jih sem. Ali imate čoln?

— Onega, v katerem sva prišla sem.

— Zdel se mi je lahak in pripraven.

— Prava pravcata piroga.

— Privežite ga za zadnji del ladije z vrstico in denite vesla vanj, da bo sledil ladiji po brazdi in da bo treba samo prerezati vrh. Denite tudi ruma in biskuitov vanj. Ko bi bilo morje viharno, bodo vaši ljudje veseli, če najdejo kaj takega, s čemer se bodo mogli okrepčati.

— Zgodi se, kakor pravite. Ali hočete pogledati smodnišnico?

— Ne, potem, ko se vrnete. Napeljati hočem sam stenj, da bom zagotovljen, da ne bo predolgo gorel. Skrijte si dobro obraz, da vas ne spoznajo.

— Bodite brez skrbi.

— Pojdite, že bije ura deset v Greenwichu.

In res, žalostno je zadonelo deset udarcev iz nekega zvonika skozi zrak, prenapolnjen z gostimi oblaki, ki so se valili po nebu kakor tihi valovi.

Groslow odmakne vrata, ki jih Mordaunt od znotraj zapre, ukaže mornarju, ki je bil na straži, naj čuva z največjo pozornostjo, ter stopi v čoln, ki se naglo oddalji, puščaje za seboj vidne sledove vesel.

Veter je bil mrzel, in prazen je bil breg, ko je dospel Groslow v Greenwich. Ravnokar je odšlo več bark, ker je plima naraščala. V trenutku, ko je stopil Groslow na suho, je začul kakor udarce konjskih kopit po tlakovani cesti na nasipu.

— O, o! pravi sam pri sebi, Mordaunt je imel prav, da me je naganjal. Skrajni čas je bil; so že tu.

In res, bili so naši prijatelji, ali bolje povedano, njihova predstraža, obstoječa iz d' Artagnana in Athosa. Ko sta prišla do mesta, kjer je stal Groslow, sta se vstavila, kakor bi bila slutila, da je oni, s ka-

terim imata opraviti, tu. Athos stopi na tla, razvije tiho ruto, katere vogli so bili zavozlani, ter ga raztegne proti vetru, dočim je ostal d' Artagnan, vedno previden, napol sklonjen nad svojim konjem, pripravljen, da seže z eno roko po pištoli.

Groslow, ki je še malo dvomil, so li ti jezdecí oni, katere pričakuje, se je stisnil za drog, kakršni so zasajeni v tla in ki služijo v to, da se zvijajo okoli njih vrvi; ko pa je videl dogovorjeno znamenje, je vstal ter šel naravnost proti plemičema. Bil je tako zavil v svoj plašč, da ni bilo mogoče videti njegovega obraza. Sicer pa je bila noč tako temna, da je bila ta previdnost odveč.

Toda bistro Athosovo oko je vkljub tej temi uganilo, da ta človek, ki stoji pred njim, ni Roggers.

— Kaj hočete? pravi Groslowu ter se umakne korak nazaj.

— Povedati vam hočem, milord, pravi Groslow, posnemajo irski naglas, da iščete gospoda Roggersa, a da iščete zaman.

— Kako to? vpraša Athos.

— Zato ker je padel davi z jambora ter si zlomil nogo. Toda jaz sem njegov bratranec; povedal mi je vse ter mi velel, naj počakam namesto njega plemiče, ki mi pokažejo na štirih voglih zavozlano ruto, kakršno držite vi v roki in kakršno imam jaz v žepu, ter da naj jih povedem, kamorkoli bodo želeli.

In pri teh besedah potegne Groslow iz žepa ruto, ki jo je bil že pokazal Mordauntu.

— Je li to vse? vpraša Athos.

v cerkvi". Mislite li, gospod „viceskof“, da bodo obč. starešine Vašo škofovsko kapo boljše videli, ako stoje, nego če sede? Ali pa morda mislite, da ima obč. starešinsko hemeroido, in se Vi prečastiti bojite, da bi sedenje škodovalo starešinam. Radovedni smo vsi Tolminci, ali se bo pustilo slavno starešinstvo na tak grd način bagatelizirati od našega „viceskopa“.

Iz Tolmina. — Blagorodni gospod doktor Rudolf Gruntar, odvetnik v Tolminu, je blagovoli darovati 20 K za ubožne šolske otroke, za kar se mu najiskrenejše zahvaljuje šolsko vodstvo v Tolminu.

Iz ajdovskega okraja.

Občina Črnlče na Vipavskem je imela dne 6. t. m. starešinstveno sejo, v kateri so starešine soglasno protestirali zoper nasilje in kruto ravnanje z nedolžnimi žrtvami povodom ljubljanskih demonstracij.

Družbi sv. Cirila in Metodija se je nakazala vsakoletna podpora po 50 K. Za ljubljanske žrtve je bilo odposlanih mestnemu magistratu v Ljubljano 20 K.

Sklenilo se je tudi napraviti vse občinske napise v slovenskem jeziku in naprositi mestni magistrat ljubljanski, naj bi imenoval eno izmed ulic v Ljubljani „Ulica 20. septembra 1908.“

Iz goriške okolice.

V Kožani je gorelo v hiši št. 12., kjer prebiva vdova Grudina. Ogenj je vžročil baje 5-letni Anton Blažič ter potem zbežal. Zapazila je ogenj 15-letna hči Grudinina, po imenu Rozalija, ter začela gasiti in poklicala je na pomoč sosede. Zgorelo je kakke 3 kvintale sirka, nekaj obleke in drugih rečij; škoda je pokrita z zavarovalnino.

Gregorčičev boj proti Gabrščeku.

V vseh možnih variantah kričita „Gorica“ in „Prim. List“: za Gabrščekom — proč! On naj izgine s politiškega pozorišča! V deželni odbor on ne sme iti! Brez njega je mogel enoten slovenski klub! Ž njim ne sedimo pri isti mizi! On proč — in mir zavladala po goriški deželi!

Tako strašno je običal Gabršček klerikalcem v želodcu! Zdaj, ko jim gre voda v grlo, bi radi požrli vse grenke kroglice, na vse strani stegujejo miroljubne roke ter ponujajo oljkovo vejico miru in sprave, — ali le Gabrščeka proč!

Smešni vitezi žalostne postave! Kaj naj jim odgovorimo? Njim in vsem drugim, katerih bi se ta gonja količkaj dotikala, zadoščaj enkrat za vselej ta-le odgovor:

Pred vsem naj naglašamo s primernim povdankom, da take vrste osebni boj klerikalcev proti politiškega nasprotniku — nam ni nov. Saj je že razkol l. 1899. počil praj vsled take klerikalne taktike. — Dr. Tuma — proč! so kričali. Mi ne sedimo skupaj ž njim pri jedni mizi! Po novih volitvah so

bili pripravljani sprejeti dr. Treota in Štreklja, ako bi ta zapustila dr. Tumo. — Isti načina boja, skoro iste besede, kakor danes proti Gabrščeku. — Ali klerikalci so pogreli, dr. Tume niso ubili, dokler se ni politiški sam ubil. Ako bi bil mož vstrajal na svojem mestu in pri delu, bi bil danes državni poslanec ali vsaj deželnega glavarja namestnik in odbornik.

Ob volitvah v državni zbor sta izdala Gregorčič in Fon celo nesramen pamflet proti Štreklju, češ: on bo divjak v državnem zboru, nikdo ga ne bo hotel v družbo ali v kak klub, — Kraševci, ne volite ga, ako hočete sebi dobro! — Ali Štreklj je bil izvoljen z velikansko večino. Pozneje na Dunaju je Gregorčič res protestoval proti vsprejemu Štreklja v skupni klub. — Ko je bil dogovor o zastopstvu naše dežele v delegacijah, so celo italijanski poslanci predlagali, naj to vseh 6 poslancev vsak po jedno leto delegat. Klerikalca Faidutti in Bugatto sta sprejela brez prigovora liberalca — d. Maranija, — dr. Gregorčič in Fon pa sta izključila Štreklja, češ, da ž njim ne marata nikake dotike. — Tolika neštrpnost se je celo Italijanom — studila, kar so povedali o raznih prilikah. (— Zdaj bi Gregorčič celó Štreklja — objel, ako bi ta hotel zapustiti Gabrščeka!)

Ko so se vršila na Dunaju pogajanja za ustanovitev skupnega jugoslovanskega kluba, je glasila parola klerikalcev: Iva n Hribar — ven! Ž njim ne sedimo v istem klubu! — In največ zaradi te klerikalne brezobraznosti sta bila ustanovljena — dva kluba!

Skoro z istimi besedami se zaganja Gregorčič v — Gabrščeka! Stare fraze, stara taktika, stara — nesramnost!

Propadla stranka, katere ostanki se združujejo v častiljivi posodi dr. Antona Gregorčiča, hoče narekovati zmago slavni — večini pogoje za . . . „skupno“ delovanje. Kje na svetu je še najti toliko smelosti in breztaktosti?

Ali mi trdimo še nekaj drugega! Mi izjavljamo, da ta boj proti Gabrščeku niti ni resničen, ni odkritosrčen, — marveč vse vkup je grda — hinavčina, za katero se skrivajo vse drugačni nameni.

Klerikalci vedó sami najbolje, da geslo: „Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, er kann gehen!“ — se prav gotovo maščuje nad tistim, ki ga rabi. Politiška morala pa že celó ne trpi. . . . žrtve nasprotnikom na ljubo. In katera stranka bi žrtvovala celó kakega svojega voditelja. . . . na zahtevo politiškega nasprotnika?! Stranka, ki bi bila v svojem jedru tako gnila, da bi bila možna le podobna insinuvacija na njen naslov — je že zrela za propad.

In po propadu nasprotne stranke hrepene klerikalci, da bi zopet neomejeno zagospodarili v deželi. Tako strupeno poželenje jih je udarilo s slepoto, da mislijo, da je res mogoče napraviti kak razpor v sedanjem „Slovenskem klubu“. Zató vihte klerikalci, če treba, celó kadilnico na ta ali oni naslov, pošaskajo se malce zdaj na desno in na levo, še celó Štreklju bi se obesili za suknjo — ali Gabrščeka naj pustijo. . . .

Neumni niso naši klerikalci! Zares: to bi bila edina pomoč njihovi rešitvi — za

kratek čas! Goriški Slovenci, in posebe napredni življi, bi bili za jedno preskušnjo bogatejši: ali splošnega položaja bi to ne spreminilo!

Ako hoče dr. Anton Gregorčič izvedeti, kdo ima v deželi več zaslonbe, on ali Gabršček, naj apeluje na ljudstvo! Mi mu zagotavljamo, da bo večina proti Gregorčiču in za Gabrščeka. In ako bi bilo kdaj tega treba, pa boji proti komurkoli, tedaj se tudi jasno in veličanstveno pokaže tista ogromna zaslonba, katero si je ustvaril Gabršček v najširših vrstah naroda s svojim 20-letnim neumornim delom in trudom. Pošteno, nesebično, vestno in dosledno delo mu je moralo utrditi politiško stalništvo tako, da ga ne more politiški in moralno ubiti nikdo, ako se ne ubije — sam! Kdor bi to hotel storiti s silo, zvijačo ali lažjo, kakor je delal Gregorčič polnih 9 let, tega čaka Gregorčičeva usoda še veliko poprej! — Najlepši vzgled je — Gregorčič sam!

Kako mogočen je bil Gregorčič l. 1899!! Sklenil je mir z duhovščino, ki je bila na njegovi strani. Imel je za seboj mogočno stranko, vso staro politiško organizacijo. — Proti Gregorčiču je stal — Gabršček. Dr. Tuma ni vzdržal boja niti — tri leta, potem je zbežal. Od l. 1902. naprej je stal Gabršček — sam na čelu velikemu naprednemu gibanju. Vzdržal je vse boje, vse napade, vse vdrihanje — in danes je tu silnejši nego je bil leta 1899!! Ni čuda sicer, da se vsa jeza Gregorčičeva osredotočuje v Gabrščeku, kajti ako bi njega ne bilo, ako bi bil tudion obupal ter vrgel puško v koruzo kakor Tuma — tedaj bi v letu 1908. še slavnejše zmagali klerikalci nego so l. 1901. Naj se imenuje letošnja zmaga kakorkoli napredna ali agrarna, napredno-agrarna ali agrarno-napredna, eno je gotovo, da jo je pripravljval Gabršček s svojim vstrajnim velikoletnim delom. Brez njega bi gospodarili v naši deželi brezdomovinski klerikalci istotako, kakor gospodarijo na Kranjskem. V tem globokem prepričanju, ki prešinja vsakogar, kdor ni živel z glavo v žaklju, tiče tudi vzroki sedanje frivolne igre Gregorčičeve. Možakar računa tako: Morda mi le kdo sede na lim, pa poreče: Nu, pa požanjem, česar nisem sejal, — izkoristim naj to lepo priliko, ti Gabršček pa si zamorec, ki si opravil in lahko greš. — Gregorčič vé dobro, da bi Gabršček ne šel, a šel bi tisti, ki bi — tako značajno lezel na Gregorčičev led ter se tam — ubil! Gabršček bi imel nekoliko posla več, a med tem bi, tako vsaj upa, šlo Gregorčiču zito vsaj še enkrat v klasje!

Mislimo, da smo zadosti jasno označili vzroke vpitja po „Gorici“ in „Prim. Listu“ in tudi vse morebitne posledice.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda ima v zalogi več tisoč izvodov brošurice: Hubad „Franc Jožef I.“ à 30 vin. in T. Zupan „Fran Josip I.“ à 40 vin. Ker se ravno letos praznuje šesdesetletnica vladanja Njega

Veličanstva, bi bile te brošurice kaj primerne za darila deci v naših šolah.

Družba sv. Cirila in Metoda naznanja, da ima le še par sto lepih Miklavževih razglednic na razpolago. Rodoljubi — sezite po njih!

Motenja prehrane otrok

nastajajo ponajveč samo tam, kjer se ne rabi primerno živilo. — Tu pomaga iz zadrege „KUFUKE“; to je edino pravilno živilo za zdrave otroke in tudi take, ki ob slabi oziroma nezadostni prehrani zastajajo v razvitku ali imajo rachitis.

Domače vesti.

Za dljaško kuhinjo! — Namesto razsvetlečave na predvečer 60-letnice vladarstva Nj. Veličanstva cesarja F. J. I. daruje deželni poslanec Andrej Gabršček — 50 K za dljaško kuhinjo. — Želja Nj. V. je, da se denar ne meče skozi okno za nepotrebne reči. Zato pa ni boljsega odziva želji Nj. V. nego je pomoč revnim dijakom.

V proslavo šesdesetletnice vladanja cesarja Franca Jožefa I. je sklenilo slavno starešinstvo občine Solkan pri Gorici dovoliti podporo v znesku 50 K za „Dijaško kuhinjo“ v Gorici. — Zavedne občine slovenske, posnemajte ta sklep in podpirajte ob tej slavnostni priliki prepotrebno „Dijaško kuhinjo!“

Gospod dr. E. Dereanl, zdravnik v Gorici, daruje v proslavo jubileja 2. dec. t. l. 10 K „Dijaški kuhinji“ in 10 K za božičnico podružnice družbe sv. C. in M. Hyala! Živeli posnemovalci!

Imenovanje. — Provizorični glavni učitelj na učiteljski v Kopra g. Fr. Mašera je imenovan za definitivnega glavnega učitelja na ženskem učiteljski v Gorici.

Promocija. — Doktorjem filozofije bo promoviran na vseučilišču v Gradcu v soboto 28. t. m. naš rojak gospod Janko Bratina, doma iz Dol-Otlice. Čestitamo!

Nastav šolskega svetnika je dobil g. profesor Anton Fras s tukajšnjega ženskega učiteljski, ki je stopil v stalni pokoj.

Bojba za vsako drobtinico. — Državni kolodvor je poslal naši tiskarni nemške tiskovine za telefonska naznanila došlih tovorin. — Na tozadevno pritožbo je došla danes ta-le rešitev:

Blagorodni gospod Andrej Gabršček, poseznik, trgovec in deželni poslanec v Gorici.

Na pritožbo od 23. oktobra t. l. se naznanja Vašemu blagorodju, da so slovenske telefonske tiskovine že naročene in se bodo v kratkem razposlale.

C. kr. ravnatelj državnih železnic Ruff.

Naznanjamo to slovenskim imetnikom telefona, da tudi oni zahtevajo — slovenske tiskovine. Naj to gotovo storé, sicer zopet porečejo na ravnateljstvu, da je v Gorici en sam „krakeler“.

Umril je v Ljubljani meščanski učitelj na Dunaju g. Josip Ciperle, ki je rad zahajal v počitnicah v naše gore. Bodi mu blag spomin!

— Ne, milord; poleg tega mi je obljubljenih petinsedemdeset lir, če vas izkrcam zdrave in čvrste v Boulogni ali na kateri drugi točki francoske obale, ki mi je poveste.

— Kaj pravite na to, d' Artagnan? vpraša Athos francoski.

— Kaj pravi on, to mi najprvo povejte, odvrne ta.

— Ah, saj res, pravi Athos; pozabil sem, da ne znate angleški.

Nato pove d' Artagnanu, kar sta ravnokar govorila z gospodarjem.

— To se mi zdi še dosti verjetno, pravi Gaskonec.

— Meni tudi, pritrdi Athos.

— Sicer pa, nadaljuje d' Artagnan, če nas ta človek vara, mu še vedno lahko razbijemo črepinjo. — In kdo nas bo vodil?

— Vi, Athos; vi znate toliko stvari, da ne dvomim prav nič, da ne znate tudi ladije krmiti.

— Pri moji veri, pravi Athos smehlja se, v šali bi bili skoro pravo pogodili: moj oče je bil namenil, da stopim v mornarsko službo, in seznanil sem se res nekoliko z mornarstvom.

— Vidite! vsklikne d' Artagnan.

— Pojdite torej po najina prijatelja, d' Artagnan, in pridite takoj nazaj; ura je že enajst, skrajni čas je že.

D' Artagnan odide proti dvema jezdecema, ki sta stala s pištolo v roki pri prvih hišah mesta na straži ter prežala, kaj se godi na cesti, po kateri so bili prišli naši prijatelji; tiščala sta se ob neki lopi; blizu njih so stali na straži še trije drugi jezdeci, in videlo se je, da tudi oni nekoga pričakujejo.

Prva dva stražarja sta bila Porthos in Aramis, oni trije jezdeci pa so bili Mousqueton, Blaisois in Grimand; toda če si pogledal zadnjega od blizu, si zapazil, da sta pravzaprav dva, zakaj za Grimandovim hrbtom je sedel Parry; ta je imel peljati konje nazaj v London, ker so jih prodali gostilničarju ter plačali od te svote svoje račune pri njem. Ta kupčija; jim je pomogla, da so odnesli s seboj še precejšnjo svoto denarja, ki je zadostovala za razne male potrebnosti in za slučaj, ko bi se kje kaj zakasnili.

D' Artagnan pozove Porthosa in Aramisa, naj gresta za njim, in onadva dasta lakajem znamenje, naj stopijo s konj ter odvežajo svoje potne plašče.

Parry se je nerad ločil od svojih prijateljev; povabili so ga, naj gre z njimi v Francijo, toda to je odločno odklonil.

— To je pač umljivo, je bil dejal Mousqueton, Parry ima že svoje namene gledé Groslova.

Čitatelji se še spominjajo, da je kapitan Groslow razklal njegovemu bratu črepinjo.

Mala četica je skoro dohitela Athosa; toda že se je lotila d' Artagnana prirojena nezaupljivost; zdelo se mu je, da je nasip prevoč zapuščen, noč preveč temna, gospodar ladije premalo zanesljiv.

Povedal je bil Aramisu dogodek o Roggersu, in Aramis, ki ni bil nič manj nezaupljiv nego on, ga je še potrdil v njegovem sumničenju.

D' Artagnan je nalahko cmoknil z jezikom ter izrazil s tem Athosu svoje pomisleke.

— Sedaj ne utegnemo biti nezaupljivi, pravi Athos; čoln nas že čaka, vstopimo.

— Sicer pa, pravi Aramis, kaj nas ovira, da vstopimo ter smo vkljub temu nezaupljivi? Pazili bomo na gospodarja.

— In če ne bo delal prav, ga pobijem, pa je.

— Dobro govoril, Porthos, nadaljuje d' Artagnan. Torej vstopimo. Mousqueton, hajdi!

In d' Artagnan pristavi svoje prijatelje, da so šli lakaji naprej; hotel se je prepričati, če je dovolj trdna deska, ki je vodila z nasipa v čoln.

Lakaji so prišli srečno v čoln.

Za njimi je šel Athos, potem Porthos, nato Aramis. D' Artagnan je vstopil zadnji a še vedno je zmajeval z glavo.

— Kakega vraga pa imate, prijatelj? pravi Porthos: na mojo vero, Cezarju samemu bi moral vzbuditi strah.

— Kaj imam? pravi d' Artagnan; v tem pristanu ne vidim ne nadzornika, ne straže, ne paznika.

— Pa se pritožujete! pravi Porthos; vse gre kakor nalašč.

— Predobro gre vse, Porthos. Sicer pa, nič ne de, Bog z nami!

Kakor hitro je potegnil brodar desko za seboj, je sedel na krmilo ter mignil enemu izmed svojih mornarjev, kateremu se je kmalu posrečilo, izpeljati čoln sredi izmed neštevilnih ladij, ki so bile usidrane v luki.

Drugi mornar je držal že veslo v roki.

Ko je bil čoln tako daleč, da se je moglo že rabiti vesla, je prisedel njegov tovariš k njemu, in čoln je začel hitreje pluti.

(Dalje pride.)

Zmeraj lepše! — Na uvodnem mestu pri-
našemo izjava deželnega odbornika g. Klan-
čiča, ki pojasnjuje vso našo mizerijo v de-
želni hiši. — S tem sta dobila zaslužno
brco tudi „Gorica“ in „Prismojenci List“. —
Iteci moramo še, da g. K. ne delamo toliko
odgovornega za take grehe; on staneje v
odgori in se sploh ne more intenzivno pe-
čati s posli deželnega odbora. Vsa krivda
pada na — Berbuča! Škandal za škanda-
lom! In tak mož ima še toliko drzno čelo, da
pisari po „Gorici“ proti Gabrščeku, ki —
razkriva skandale iz deželne hiše!!

Laška demonstracija v terek zvečer. — Zbralo
se je bilo kakih 200 mladeničev, ki so de-
monstrirali v terek zvečer po gorških ulicah
radi dogodkov na Dunaju. Kričali so: „Evviva
l'università italiana a Trieste“. Parkrat se
je slišalo „Abbasso il governo“, toda tisti, ki
je tako klical, se je previdno ozrl okoli, če
ne gleda izza kakega vogla Kumar. Kričali
so tudi „abbasso i gnochi“, kar edino je ve-
ljalo Nemcem, proti katerim je imela biti
naperjena demonstracija. Peli so razne pesmi,
„ljudske“ kot n. pr. „nella patria di Rosetti“,
kričali pa so v Gosposki ulici in tudi dru-
godi: „Abbasso i ščavi“. Torej v de-
monstracijah proti Nemcem kričijo „abbasso
i ščavi“! Ta je lepa ali čisto podobna našim
lahom. Da, kadar treba storiti proti Nemcem
kak korak, takrat so strašno prijenjivi, tak-
rat so obzirni na vse strani; kadar demon-
strirajo proti Slovincem, takrat pa tulijo kot
zverine. Komedija je bila vsa demonstracija,
neumna komedija, kajti kričali so, kakor po-
vedano, abbasso i ščavi! Take demonstracije
prirejajo šeme, ne pa resni ljudje. — Naši
lahi pa na sploh klečeplazijo pred Nemci,
se jim klanjajo ter pripogibljujejo pred njimi
hrbet, zato pa imajo Nemci čisto prav, da jih
izkoriščajo, kjer le morejo. Nemcem v Gorici
dovoljujejo vse ter pridno obiskujejo njihove
prireditve; celo na njihove sulfurajnske ve-
selice hodijo laški radikali Pinavčeve vrste.
In mestni magistrat goriki je dal še do
zadnjega časa (najbrže daja še) letno stalno
podporo nemškemu „Schulverein“. „Abbasso
i gnochi“ so kričali nezreli laški mladiči na
ulici, ali pred temi „gnochi“ imajo njihovi
voditelji drugače grozovit respekt, in ti „gnochi“
jih bodo topli še v Gorici, če pojde tako na-
prej! Naj jih le! Saj drugega ne zaslužijo.

Postajenačelniku Wieserju so se v terek zve-
čer hlače tresle. Mislil je, da pridejo lahi
radi dogodkov na Dunaju demonstrirati proti
njemu, ker se mož čuti v Gorici velikega
Germana, ki zabija jeden glavnih stebrov za
nemški most do Adrije. Mož se čuti takega
Nemca, kakoršni so oni v Avstriji, ki tepejo
vse, ki niso Nemci, torej tudi Lahe. On je
nositelj nadutega pangermanstva v Gorici, ka-
tero je naperjeno tako proti Lahom kakor proti
Slovincem. Toda hlače so se mu po nepo-
trebi tresle, kajti laških demonstrantov ni
bilo. Wieser se ni poznal gorških laških zaj-
cev; no, sedaj jih pozna ter se čuti pokrep-
čanega za boj za nemštvo na naših tleh.
Njemu, reprezentantu ultranemštva v Gorici,
prizanašajo na vseh straneh, kričijo pa „Ab-
basso i ščavi“ na demonstraciji proti Nemcem.
Wieser se smeje tem laškim junakom. Tako
pomagajo lahi sami graditi Nemcem tisti slo-
veči most do Adrije.

Demonstracija v gledališču. — V Gorico je
prišla nemška gledališka družba iz Berlina,
ki predstavlja Ibsenova dela. Sinoči se je
imela vršiti prva predstava v mestnem gle-
dališču. Gledališče je bilo polno. Ko se je
dvignil zastor, so začeli kričati znani laški
kričaji na galeriji: „Evviva l'università ita-
liana a Trieste! abbasso il governo“ itd. po-
tem so začeli peti „patriotične pesmi“, kričali
so tudi „abbasso i gnochi!“ ter r. „ali. Igralci
so skušali večkrat pričeti z igro, pa ni šlo.
Tudi ni pomagalo, da je neki igralec postavil
na oder mestno zastavo, kraval je trajal čet-
rt ure; najprvo so demonstrirali samo na
galeriji, kjer so komandirali Šapla, Marcuzzi
in drugi taki tiči, potem je priletel Šapla v
priljublje ter nagnal tam stoječe, da so morali
kričati. Navzoč je bil dvorni svetnik Attems,
ki je pa kmalu izginil, policaj pa je začel
izpraznjevati galerijo. Častniki in drugi so
odšli iz gledališča; družba je vračala vstopni-
no. Krika in vika je bilo še dosti okoli
gledališča. potem je bil konec.

Demonstrantje so kričali tudi „Evviva
Italia!“ pa radi tega ni bilo videti nobe-
nega posebnega gibanja med redarji. Policija
se ni nič kaj ogrevala za red in mir, kajti
demonstrantje, pregnani z galerije, so z lah-
koto udri v priljublje ter tam delali kraval.
Na pravi naslov so padale ostre besede. Ome-

njamo, da so tudi zmernejši lahi obsojali v
rezkih besedah pajacado v gledališču; nekdo
je siknil glasno na demonstrante: canaglie!

To so demokrati! — Iz Tolmina nam
pišejo: „V včerajšnji „Edinosti“ smo čitali,
kako visok aristokrat je bil dr. Tuma, ki
je zdaj socialni demokrat. — Kar se je zgo-
dilo v Trstu, to se je godilo že prej v Tol-
minu. Tu je bil dr. Tuma sploh znan edino
kakor velik gospod, nepristopen za širše mase.
Kakšni so ti najzmernejši mokraski prvaki,
naj dokazuje tudi ta slučaj.“

Na Martinovo se je zbrala v gostilni
„pri Kranjcu“ večja družba naše trške —
gospode. Slučajno pa sta ostala v isti sobi
dva priprosta Tolminca, ki pa sta vse-
skoz dostojna moža. — Nikdo od — gos-
pode se ni spodikal na tem, le — čujte!
— sodrug dr. Ferfolja je postal ves
rdeč od jeze, da bi moral sedeti v bli-
žini dveh „prostakov“ — in toliko je
kričal, da je moral gostilničar od-
praviti iz sobe ona dva priprosta
Tolminca. Tolminskim gospodom se je
grdo zdelo, da je sodrug Ferfolja tako —
velik gospod, da mu smrdita priprosta
a poštena in dostojna moža! Tako je njegovo
mokrastvo!“

Dostavek uredništva. — Naj do-
stavimo še interesantno sličico o demokraciji
— dr. Tume.

L. 1899. je dr. Tuma na vso silo hotel
kupiti za denar „Goriške ljudske posojilnice“
hišo ravno nasproti (kjer je Mazzoli), — da
se tam namesti — slovenski kazino,
t. j. še bolj elitno in fino društvo nego je
Čitalnica. Dr. Tuma je namreč prav brez-
obzirno, kakor on sploh zna, zabavljal na Či-
talnico, da imajo v njo pristop ljudje,
ki tje ne spadajo. Imenoval je celo vrsto
takih meščanov, ki po Tumovem mnenju niso
bili vredni, da so bili sprejeti v
Čitalnico. — Zato je hotel imeti dr. Tuma
društvo, ki bo bolj strogo v sprejemanju čla-
nov. Ako bi povedali imena nekaterih takih
članov Čitalnice, ki po Tumovih nazorih niso
bili vredni te — „časti“, — tedaj bi se
moral krohotati ves svet. — In vendar je dr.
Tuma danes — socialni demokrat!
Še nekaj!

Ko se je imel zidati Trgovski Dom,
se je dr. Tuma skregal s celim odborom.
Zakaj? Ker dr. Tuma je hotel zgraditi v
Trgovskem domu le jedno manjšo dvo-
rano, ki bi po luksusu prekoslila
vse svoje vrstnice. Hotel je imeti nekaj
skrajno finega in ukusnega — za sloven-
sko inteligenco, za mase pa naj se
dobi polagoma kaj drugega. — Ker
so bili vsi ostali člani odbora proti Tumo-
vemu predlogu, je dr. Tuma zbežal in
odstopil.

In danes je dr. Tuma — socialni de-
mokrat! Največji buržoa — demokrat! Sme-
jajte se!

Volitve v „Trgovsko-obrtno zbornico“ so pred
durmi. Volilni imeniki so razpoloženi, — ali
varujejo jih kakor največji zaklad, da bi kedo
ne prišel do — škandaloznih nasilstev, ka-
tera so si dovolili tisti gospodje, ki se bojé
za svoje neomejeno gospodstvo. — Kolikor je
bi'lo mogoče izvohati, so v slovenskih krajih
izpuščeni prenuogi volilci; druge so potiskali
v take volilne razrede, kjer bi bili manj ne-
varni. — Od naše strani se je storilo zdaj
vse, kar je mogoče storiti. Vidi se pa, da
bomo imeli trd boj z volilno sleparijo.

Dostavljamo še, da je volilna komisija
sklenila, da ima biti vse — laško, torej
celó izkaznice, vročilnice itd. Škandal! —

Naš gorški župan Bombig je radi dogodkov
na Dunaju hitro brzojavil na naučno mini-
sterstvo, na ministerskega predsednika in pa
na laške dijake. Prav! — Mi imamo strašno
radi Bombigal! Pa če bi pokazal kaj hitrosti
in energije gledé preskrbe vode n. p. za me-
ščane ter bi ne zapiral vode po hišah tako
pogostoma, kakor sedaj, bi ga imeli še rajši.
Čemu kazati energijo in naglico le na izven
Gorice, ko pa je doma za najnavadnejše reči
tako potrebna?

Kaj so naredili obstrukcionisti v gorškem de-
želnem zboru? — Izpostavili so veliki nevar-
nosti občinsko upravo goriskega mesta in de-
želno upravo, kateri že tako trpita, ker sta
v nesposobnih rokah. Proti koncu leta se na-
pravi proračun za nastopno leto; proračun za
goriško mesto je izpostavljen izza nekaj dni.
Tam se navaja dohodke in troške ter pro-
računa pokritje primanjkljaja z dokladi mi.
Davščine v Gorici, ki je mesto s svojim last-
nim statutom, in za deželo se morejo pobirati

le z deželnim zakonom, ki dobi najvišje po-
trjenje. Seveda v to svrhu je treba deželnega
zboru. V nujnem slučaju seveda se more (ako
na pr. deželni zbor ni bil sklican) predložiti
v potrditev proračun goriskega mesta in pro-
vizorij za deželo, ali deželni odbor mora v
tem pogledu napraviti pravnoveljaven sklep.
Tega pa ne more storiti naš deželni odbor,
ker je nepostaven. Ta deželni odbor
ne more skleniti nič postavnega.
Zato je potreba, da pride deželna se do konca
leta do postavnega deželnega odbora, če ne
nastane s 1. januarjem 1909. ex=lex
stanje na Goriskem. Ker ni prora-
čuna, ni pravice za inkaso dav-
kov; če hočejo davkoplačevalci plačati pro-
stovoljno, prav, ali siliti jih ne more nihče.
To stanje traja, dokler ni veljavnega sklepa
deželnega zboru, oziroma odbora. Navadno da
poznejša sankcija pravico za inkaso od 1. ja-
nuvarija naprej, ali to more veljati samo za
doklade na indirektno davke ter za doklade
na užitnino. Dežela ima za leto 1908. iz
užitnine na vino, meso in pivo 772.000 K,
goriški municijij pa 218.700 K. Za vsak
meseč zakasnitve potrjenja proračuna za
nastopno leto riskira dežela torej najmanj
64000 K, goriška občina pa 18.000 K. —
Nastane torej vprašanje: ali bo še divjala ob-
strukcija po deželnem zboru?

Prišel je — Mesija! — Prejeli smo: Ko
sem čital v „Edinosti“ poročilo o „Javnem
ljudskem shodu“, na katerem je novi tržaški
— Mesija, ali po domače rečeno dr. Tuma
razkrival svoje demokratično srce, mi je pri-
šel na misel sledeči dogodek: Leti 1901. se
je vršilo veličastno slavje razvitja zastave
našega pevskega društva „Kolo“. Na to slav-
nost so prišli med drugimi tudi goriški bratje.
Kakor skrbni predsednik „Glasbenega in pev-
skega društva“ je prišel tudi gosp. — par-
don: sodrug dr. Tuma že 8 dni pred slav-
nostjo v Trst, da se preprča, bo li prostor,
kjer se ima vršiti slavnost — dostojen njega
dra Tume in njegovih tedanjih pevcev. Spr-
vili smo tedanjega gospoda Tumo na vrt
k Sv. Jakobu, kjer se je imela vršiti slavnost.
„Kaj na to grobljo naj jaz prive-
dem našo gospodo?“ — je vskliknil
ta „skromni“ mož, demokrat in prijatelj rev-
nega delavstva! Spremljevalca sva imela težak
posel, predno sva današnjega sodruga prego-
vorila, da nama je obljubil privedi goriško
gospodo na našo „grobljo!“ Obljubila sva, da
bo vsa „groblja“ na dan slavnosti pokrita in
ves vrt lepo vravan!

Mi smo se s tedanjim aristokratskim
doktorjem le šalili in ko smo povedali drugim
o nastopu dra Tume — ni bilo konca smeha
in dovtipov!

Na dan slavnosti, ki je bila ena najve-
čih, kar smo jih priredili tržaški Slovenci —
je gosp. doktorja posetil tudi pisec teh vrstic
in ga ironično vprašal: „Ne, gosp. doktor!
Kaj se vam zdi? Smo-li dovolj dekorirali
našo „grobljo?“ Vrt in vsa okolica sta bila
namreč tako natlačena, da se ni videlo ni
pedi zemlje, a današnji Mesija je rekel: „Vi
ste hudiči! Mi imamo res inteligenco, a
Vi imate za seboj maso!“

In to je bilo edino pametno rečeno! Iz
teh vrstic je torej razvidno dvoje. Prvo, da
je bil dr. Tuma pred 7 leti velik aristokrat
— kakoršnjih nimamo med našimi tržaškimi
doktorji, in drugo, da dr. Tuma ne pozna
Trsta in njegovih razmer! Kedor ne pozna
razmer, naj se prej učil in šele, ko se je ne-
kaj naučil — naj sodi!

„Edinost“.

Socialna demokratska stranka v Trstu poča
— Ta stranka je imela pred kratkim shod,
na katerem se je pokazalo, da je ta
stranka v razsulu. Prvi je tožil dr-
žavni poslanec Pittoni, ki je sporočil med
drugim, da bo moral „Lavoratore“ prenehati
izhajati. Stranka je v polni desorganizaciji,
sodrugi so izgubili zaupanje, pričakajo se med
seboj, iako da je vsa stranka pri kraju. Pit-
toni je naznanil, da je odstopil od vodstva
lista „Lavoratore“ ter izstopil iz strankinega
izvrševalnega odbora; objednem stavi
stranki svoj mandat na razpola-
ganje. Državni poslanec Oliva je rekel, da
bo sledil Pittoniju.

Tako je s socialno-demokratično stranko
v Trstu. Sedaj pa prihaja dr. Tuma ter hoče
pri nas začeti s tako stranko, ki se niti v
Trstu ne more yzdržati.

Dr. Tuma sicer to ve, ali on hoče na-
praviti zmešnjave na Goriskem. On se kaže
dobrega našemu ljudstvu, v resnici pa mu
hoče škodovati z zmešnjavami. Kdor bi
sledil dr. Tumi, bi delal sam proti svojim

koristim. Zatorej le daleč proč od mešalca
dr. Tume!

Ustrelil se je v srco vojak Jakob Napo-
tnik pri tuk. domobranskem polku, doma iz
Slovenjegagradca na Štajerskem; baje iz strahu
pred kaznijo. — Ustrelil se je v prsi vojak
47. pešpolka Emil Ferš iz Maribora; umira-
jočega so prenesli v bolnišnico.

Veteransko društvo za Gorško-Gradiščansko vabi
na proslavo cesarjevega jubileja k slavnost-
nemu zborovanju v nedeljo 29. t. m. ob 5.
uri pop. v ulici Muničijjski št. 2. — v
nemškem jeziku. Koliko nemških ve-
teranov bo navzočih? Koliko laških? — Ali
je za Slovence res le nemščina zveličalna?!

Pod voz je prišel 11-letni Filip Ferfolja
iz Mirna. Dečka so pripeljali takoj v Gorico
k usmiljenim bratom, ali par minut na to je
umrl vsled notranjih poškodb.

Politični pregled.

Zbližanje Jugoslovanskih klubov — Z Dunaja
poročajo: V „Slovenskem klubu“ je bil včeraj
sprejet dr. Šusteršičev predlog, da se klub
principierno izreče za skupno delo obel ju-
goslovanskih klubov. Popoldne se vrše obrav-
navo z „Jugoslovansko zvezo“ in je upati,
da se že tekom poldneva doseže skupnost.

Radikalni češki državni poslanci so skienili,
da bodo v parlamentu glasovali proti aneksiji
Bosne in Hercegovine ter da stopijo v opo-
zicijo nasproti Bienertthovemu ministerstvu.

Srbija. — Srbija je kupila 20.000 Mau-
serjevih pušk ter 30 milijonov patron.

Prepoved izvažanja konj v Srbijo. — Baje iz-
ide v kratkem uradna odredba, da je prepo-
vedano izvažati konje v Srbijo.

Razne vesti.

Laški visokošolci so izzvali boj na dunaj-
skem vseučilišču. Prišli so tje izzivat. Nemški
burši so navalili na nje in v pretepu so laški
visokošolci streljali iz revolverjev, kakih 20
strelcev je bilo oddanih. Revolverski atentat
naj bo argument za najvišje kulturno torišče.
— Čudno, da so se vplivni nemški listi po-
stavili na stran revolverjskih visokošolcev ter
zahtevajo laško vseučilišče v Trstu. Ali naj
dosežejo lahi svoj namen z revolverji? —
Ranjenih je več laških študentov, par njih
naznanjenih sodni oblasti radi strelcev iz re-
volverja. — Ob tej priliki stopa nam
zopet živo pred oči zahteva po
slovenskem vseučilišču v Ljub-
ljani!

Po Italiji je bilo več shodov in demon-
stracij proti vladi in Avstriji radi dogodkov
med laškimi in nemškimi dijaki na Dunaju.

Generalmajor Eckhardt-Francesconi v Trstu umrl.
— Novoimenovanega poveljnika 55. pešbri-
gade GM. Friderika Eckhardt-Francesconi pl.
Tiefenfeld, ki je bival še le nekoliko tednov
v našem mestu, je v terek malo po 1. uri
zadela kap, da je bil takoj mrtev. General-
major Eckhardt je obojeval v hotelu „Volpich“,
in se je po obedu podal v kavarno hotela.
Šel je na stranišče in ker ga dolgo časa ni
bilo nazaj, so trkali na vrata. Ker pa niso
došli nobenega odgovora, so s silo odprli
vrata in našli brigadirja na tleh mrtvega.

Razžalil državnega funkcionarja na obravnavi.
— Elektrotehnik Ivan Fušar, star 18 let, iz
Trsta, je bil aretirana med obravnavo pred
okrajnim sodiščem v Trstu, ker je državno-
pravnega funkcionarja razžalil z epitetom
„Genia“ (druhal). Sprejeli so ga na zapisnik
in potem spustili na svobodo.

Vrtinec. — Iz Newjorka poročajo, da je
vrtinec v severozapadnem Arkanzasu poško-
doval več mest, mnogo oseb je ranjenih in
mrtvih.

Prodorito v Trstu je bila obsojena radi
goljufije 31-letna sivilja M. Sardož na 7 me-
secev ječe.

Paralelka na slovenski pripravljavnici v
Trstu, in sicer v prvem razredu, je dovoljena.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas
obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin.
Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike.
Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici,
katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker
nikjer ne inserira! Škoda ni majhna.

Proda se hiša v koji je bila 35 let trgovina
z mešanim blagom in pekarna.
K hiši spada dvorišče, pralnica, velik vrt na-
sajen s trtami. Zadnjih 5 let je bilo v hiši kon-
sumno društvo. Proda se radi onemoglosti gos-
podarja po jako nizki cenl. — Natančneje se
izve pri g. Ivanu Suttner, Via Ponte nuovo 44
v Gorici.

Namizna jabolka

fine kakovosti po 10.—, 12.—, in 14.— kron za 100 kg razpošilja iz kolodvora v Litiji v vsaki množini po povzetju J. Razboršek v Šmartnem pri Litiji — Kranjsko. 5 kg jabolk z košarico in franko pošljem za K 2.—

Odlukovana pekarija in sladničarna Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)
zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlukovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Pozor! Pozor!
Najnovejše plošče za gramofone po 5 kron.
Jumbo orkester - Ljubljana.

- Št. 58. — Naprej, koračnica Triglav, "
- " 59. — Sokolska Zrinskij "
- " 60. — Belgijska Hubertus "
- " 61. — Banovci, Rokovnjači, "
- " 62. — Pozdrav iz Ljubljane, koračnica Slovenska koračnica I.
- " 63. — " " II.
- " 64. — Pozdrav z Gorenjskega, I. valček II.
- " 65. — Humoriistična polka Pozdrav iz daljave
- " 66. — Slovanska četvorka št. 1, 2, 3, 4, 5, 6
- " 67. — Slovenski dom I. II.
- " 68. — Narodne pesmi I. II.
- " 69. — Fantazija iz opere Amazonke I. II.
- " 70. — Dvospjev iz opere Zrinskij Finale "
- " 71. — Domovina, pesem Ksenija, Intermezzo
- " 72. — Penso Podoknica

Pesmi.

- Poje J. Povhe, spevakomik slov. gledališča v Ljubljani.
- Št. 73. — Mornar sem bil in mlad iz operete „Geisha“ Käppi, pesem iz operete „Geisha“
 - " 74. — Tam iz Španje, iz operete „Cigan baron“ Izbršimo to!
 - " 75. — O te ženske, iz operete „Nečak“ Ljubljanski postrešček, iz op. „Nečak“
 - " 76. — Imel sem ljube tri Oj zlata vinska kaplja ti
 - " 77. — En startek je živel (Deseti brat) Jos. Povhe Svinčeni vojak, dvospjev iz operete „Mamsell Nitouche“ Danilova Povhe
 - " 78. — Sezidal sem si vinski bram, Podoknica, iz op. „Peharski plemiči“
 - " 79. — Pevčeva prošnja Povsod me poznajo
 - " 80. — Ukazi! Kam?
 - " 81. — Prišla bo spomlad, Ko pridem jaz k' tebi po noč Po gorah je ivje, če si jezna
 - " 82. — Škrjanček poje žvrgoli, Na klopi sva sedela Lahko noč, Rožmarin
 - " 83. — Mladi vojaki Ženski zbor, iz op. „Amazonke“
 - " 84. — Srečni Japan, iz operete „Geisha“ Po jezeru
 - " 85. — Martin Krpan (Izvajalca A. Rokovnjači, Morol, Rajtuzen / Verovšek
 - " 86. — Legionari, Boštjan Jež A. Verovšek Barbka Jež Danilova
 - " 87. — Obložki Tonček (Rokovnjači) Protestni škoč proti podražanju piva
 - " 88. — Deseti brat, Dolef Gostilniška scena

Vse zgorajnavedene plošče se dobi v knjigarni A. Gabršček v „Trgovskem domu“.

Ugodna prilika!

V soboto 28. t. m. se prodaja v Solkanu št. 26 na javni dražbi dobro ohranjena kočija.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.
Najceneje kupovališče npraberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in aluf.
POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.
Najboljše šivanke za šivalne stroje.
POTREBŠČINE
za krojače in čevljarje.
Svetlinjice. — Rožni venel. — Mašne knjižice.
Mišna obuvala za vse letne čase.
Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.
Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Prva goriška tovarna umetnih ognjev

s strojnimi obratom izdeluje: rakete, bengalične ognje, rimske sveče, kolesa itd. itd.

Posebnost: papirnati topiči
Nadalje priporoča: jubilejne transparente v velikosti cm 120 x 200 s podobo cesarjevo in v velikosti cm 100 x 150 z monogramom.

Ferd. Makuc

pooblaščen in priznan pyrotehnik Gorica, tekališče Frana Jos. 34.
Iz prijaznosti se sprejemajo naročila tudi v kavarni „Dogana“ tik sodnijske palače.

Na izvoznem trgu.

Prvikrat v Gorici.

Princezinja Aneta, umetnica brez rok in nog izvaja različne umetnosti s čudovito spretnostjo. Princezinja Aneta je rojena v Kairu 25. julija l. 1890. — brez rok in nog. Zdravniška spričevala o tem čudežu narave so na razpolago.

Predstava vsak dan od 3. ure popoldne do 9. zvečer.

VSTOPNINA:

I. sedež	60 vinarjev	Vojaki - prostaki in otroci pod 10 let plačajo le polovico.
II.	40 "	
Galerija	20 "	

Za mnogobrojen obisk se priporočajo

Aneta in stariši.

Poprava in komizjska zaloga dvokoles in šivalnih strojev pri

BATIJELU

Gorica
Via Duomo 3-4.
Prodaja tudi na mesečne obroke.

Geniki franko.

Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem.

M. Horvat

klobučar

v Gorici, Gaspaska ulica št. 12.

Edina izdelovalnica raznovrstnih čepic za društva.

Posebnost: čepice za gg. kolesarje.

Velika izber raznovrstnih klobukov. Cene zmerne blago prve vrste.

Na izvoznem trgu.

Znana tvrdka in čevljarška delavnica

Jos. Cociancig

Gorica, Jos. Verdijevo te'at. 25, nasproti ljudskega vrta

ima veliko zalogo moških, ženskih in otroških čevljev, najrazličnejše vrste in kakovosti. — Usnjate čevlje lastnega izdelka. Za sedanjost sezono ima na izberu lepe suknene čevlje za doma in za ven, podložene s kožuho in ali pa z volnino.

Kar se tiče kakovosti blaga in nizkih cen, se ne boji nikake konkurence.

Tvrdka ustanovljena l. 1873.

Salon Central

Grand Elektro Bioskop

Piazza Giannastica - Corso Gius. Verdi - Via della Giannastica
Internacionalno gledišče živečih, govorečih, pojočih in igrajočih podob.

6. Senzacionalni vspeored: (Od 25. do 28. novembra.)

Smehljajoča ljubezen. (Humoriistične slike.) — Kurbek. (Interesantni posnetki po naravi.) — Protivno vkročenje. (Komična pripoved.) — Mladi gozdni tat. (Dramatski igraček v krasnih slikah.) — Kako je bil ozdravljen princ King. (Smešne barvane slike v mnogih oddelkih.) — Kdor ne pride ob pravem času. (Jako komične slike. Smešno.)

Predstave:

ob delavnikih 2 veliki predstavi ob 7. in 8. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih ob 7. uri predp. in pop. ob 2, 3, 4, 5, 6, 7. in 8. uri. Ob sredah in sobotah ob 5. uri predstava s posebnim programom za otroke in dijake, kjer plača vsak otrok le 20 vin. v kateremkoli prostoru.

Usaka predstava traja čez 1 uro!

Vsako sredo in nedeljo popolnoma nov vspeored.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registрована zadruga s zavezanima članstvom

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni sezji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Dležijo so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugnem uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje.

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujece od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljisce. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Etas. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinerega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriško pince, potlice itd.